

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема
„КОНЦЕРТЪТ ЗА КЛАРИНЕТ ПРЕЗ ХХ ВЕК В ТВОРЧЕСТВОТО НА
К. НИЛСЕН, А. КОПЛАНД, Ж. ФРАНСЕ И Е. ДЕНИСОВ –
МУЗИКАЛНО-ИЗРАЗНИ СРЕДСТВА
И ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПОДХОДИ”
на Ангелина-Огняна Олегова Гочева
редовен докторант в катедра „Музика“, ФИ
Югозападен университет „Неофит Рилски“
за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
по докторска програма „Теория и практика на изпълнителското изкуство“
в област на висше образование 8. Изкуства
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
от проф. д-р Иванка Влаева
Югозападен университет „Неофит Рилски“

Ангелина-Огняна Олегова Гочева е музикант със значителни достижения и опит в областта на изпълнителската практика. Тя е кларинетист с много участия като солист, камерен и оркестров изпълнител. Заедно с това тя има педагогическа практика и участия в проекти, семинари, уъркшопове. Нейната концертна дейност показва интереси и реализации в различни музикални жанрове, изпълнителски състави и концертни събития, сред които български и чуждестранни фестивали. Има международни награди за високи творчески постижения. Натрупаните умения, както и музикалният опит на докторанта са много добра основа за успешното разработване на дисертацията. Темата на дисертационния труд е актуална и нова. Изпълнени са минималните национални наукометрични изисквания.

За своята дисертация „Концертът за кларинет през ХХ век в творчеството на К. Нилсен, А. Копланд, Ж. Франсе и Е. Денисов – музикално-изразни средства и интерпретационни подходи” Ангелина-Огняна Гочева е избрала важна изпълнителска тематика. Много ценно е, че анализите и резултатите от изследването имат големи възможности за практическо

приложение в музикалната практика. Дисертационният труд се състои от 162 страници. Структурата на дисертацията има увод, три глави и заключение, библиография, приложение. Използвани са 96 източници на латиница и на кирилица (сред тях са нотни издания), както и звукозаписи.

В увода се обосновава необходимостта и актуалността на темата на дисертацията. Точно и ясно са формулирани обектът, предметът, целта, задачите и методиката на изследването. Посочва се, че главен акцент в изследването е изпълнителската гледна точка в разглежданата тематика и практическото приложение на изследователските резултати.

В Първа глава „Концертът за кларинет през XX век“ се анализират историята и развитието на жанра концерт за кларинет в музиката през последното столетие. Ясно е обоснован изборът на четири концерта за кларинет като знакови за изследвания исторически период и обобщаващи важни насоки за развитие на музика за този инструмент. Посочва се тяхната представителност в жанра като: стилкови характеристики, национални традиции и индивидуални особености, структура, предизвикателства за изпълнителите в музикално-изразния език и техническа виртуозност. Очертават се стилските особености в произведенията на избраните четирима композитора – К. Нилсен, А. Копланд, Ж. Франсе и Е. Денисов. Направен е преглед на литературата за селектираните произведения.

Втора глава от дисертацията е „Анализ на разглежданите концерти“. В анализите се започва от общото – сравнителен анализ на концертите, и се продължава с детайлен анализ на всяко от избраните за изследване произведения. Ценна е обобщената информация за всеки концерт в таблица, както и схемите, които посочват мястото на каденцата на солиста кларинетист. Показани са важни характеристики в изграждането на анализирания произведения. Те се наблюдават при използването на различни музикално-изразни средства и съответстващата нотна партитура.

В началото на Трета глава „Анализ и сравнение на концертите от изпълнителска гледна точка“ са систематизирани звукозаписи на анализираните концерти за кларинет. Те са показани и в таблица с информация за изпълнител; неговата националност; записани концерти от анализираните в дисертацията; система на кларинета; вид запис; година на издаване. Много ценни са личните наблюдения и анализи на дисертанта върху проблемите и предизвикателствата, които разглежданите концерти поставят пред изпълнителите. Акцент в изследването е овладяването на виртуозните сегменти в четирите концерта, които са много важни за жанра концерт.

Заклучението в дисертацията обобщава важни изводи, които докторантът достига в изследователската си работа. Изследването чрез съпоставяне на четири избрани творби има ключова роля за разбиране на изпълнителската практика за кларинет от XX век. По темата на дисертацията има три публикации. Те точно отразяват нейната тематика и достигнатите резултати.

Настоящата дисертация е първото цялостно научно изследване в България за жанра концерт за кларинет от XX век с акцент върху четири избрани композиторски модела на К. Нилсен, А. Копланд, Ж. Франсе и Е. Денисов. В дисертационния текст се анализират различни аспекти на музикално-изразните средства за изграждане на формата, взаимодействието между солист и оркестър и др. Основен принос на дисертационния труд са анализът на изпълнителските проблеми и подходи към интерпретация на избраните за изследване концерти. Посочени са и произведения на български композитори в изследвания жанр, базирани на информацията от уебсайта на Съюза на българските композитори. Трябва да уточня, че тази информация в сайта на СБК е взета от „Енциклопедия български композитори“ с автор Елисавета-Вълчинова Чендова (С.: СБК, 2003). Важен практически принос на Ангелина Гочева е и нейното премиерно изпълнение в България на Концерт

за кларинет и оркестър от К. Нилсен със Симфониета Шумен, диригент Калина Василева.

Дисертацията е иновативна и завършена. Тя съответства на избраната тема, следва логиката в изследването и решава поставените цел и задачи. Така отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и минималните национални наукометрични изисквания. Дисертацията представя важна проблематика, която е значима не само за теоретично, но и за практическо осмисляне на жанра концерт за кларинет чрез знакови творби от музиката на XX век. Тя може да послужи за по-добро осмисляне и изпълнение на изследваните произведения. Подкрепям научните приноси, формулирани от докторанта. Отчитам актуалността и приносите на дисертационния труд. Затова убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Ангелина-Огняна Олегова Гочева образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

София, 8 май 2022 г.

проф. д-р Иванка Влаева

OPINION

on dissertation

„The concerto for clarinet in the 20th century in the works by
C. Nielsen, A. Copland, J. Françaix and E. Denisov –
musical means of expression and interpretation approaches”

by Angelina-Ognyana Olegova Gocheva

doctoral student, Music Department, Faculty of Arts

South-West University “Neofit Rilski”

for obtaining educational and scientific degree “Doctor” (PhD)

doctoral programme "Theory and practice of performing arts"

in the field of higher education 8. Arts

professional field 8.3. Music and dance art

by Prof. Ivanka Vlaeva, PhD

South-West University “Neofit Rilski”

Angelina-Ognyana Olegova Gocheva is a musician with impressive achievements and experience in the field of performing practice. She is a clarinetist with many participations as a soloist, chamber and orchestral performer. In addition, she has pedagogical practice and participation in projects, seminars, workshops. Her concert activity shows interests and realizations in various musical genres, performing groups and concert events, including festivals in Bulgaria and abroad. She has received international awards for musical achievements. The acquired skills, as well as the musical experience of the doctoral student are a very good basis for the successful dissertation research. The topic of the dissertation is relevant and new. The minimum national scientometric requirements are met.

Angelina-Ognyana Gocheva has chosen an important performing topic for her dissertation "The concerto for clarinet in the 20th century in the works by C. Nielsen, A. Copland, J. Françaix and E. Denisov - musical means of expression and interpretation approaches". It is valuable that she analyzes and the results of the research have great opportunities for practical application in music practice. The dissertation consists of 162 pages. The structure of the dissertation has an introduction, three chapters and a conclusion, bibliography, appendix. There are

used 96 sources in Latin and Cyrillic including music scores, as well as sound recordings.

The introduction shows the necessity and relevance of the topic of the dissertation. The object, subject, research objectives, tasks and the methodology of the research are precisely and clearly formulated. It is stated that the main research emphasis is on the performer's point of view in the considered subject and the practical application of the research results.

The Chapter One "The Clarinet Concerto in the 20th Century" analyzes the history and development of the clarinet concerto genre in music over the last century. The chosen four clarinet concertos as a sign of the historical period and the development of music for this instrument are clearly shown. Their representativeness in the genre is indicated as: stylistic characteristics, national traditions and individual peculiarities, structure, challenges for the performers in the musical language and technical virtuosity. The stylistic peculiarities of the selected four composers - C. Nielsen, A. Copland, J. Françaix and E. Denisov are outlined. A review of the literature on the chosen works has been made.

The Second Chapter of the dissertation is "Analysis of the considered concertos". The analysis begins with a comparative study of these concertos, and continues with a detailed analysis of each of the works selected. The summarized information for each concerto in a table is valuable, as well as the diagrams that indicate the place of the clarinetist's cadenza. Important characteristics in the construction of the analyzed works are shown. They are observed when using different musical means of expression and the corresponding musical score.

At the beginning of the Third Chapter "Analysis and comparison of the concertos from the performer's point of view" are systematized sound recordings of the analyzed clarinet works. They are shown in a table with information about the artist; his nationality; recorded concertos of those analyzed in the dissertation; clarinet system; record type; year of issue. The personal observations and analyzes of the dissertation on the problems and challenges that the considered concertos

pose to the performers are much valuable. The focus of the research is the mastery of the virtuoso segments in the four concertos, which are very important for the concerto genre.

The final part of this dissertation summarizes important conclusions that the doctoral student reaches in her research work. The study by comparing four selected works plays a key role in understanding twentieth-century clarinet practice. There are three publications on the topic of the dissertation. They accurately reflect his topic and the results achieved.

This dissertation is the first comprehensive scientific research in Bulgaria about the genre of clarinet concerto from the twentieth century with an emphasis on four selected composer's models by C. Nielsen, A. Copland, J. Françaix and E. Denisov. The dissertation text analyzes various aspects of the musical means of expression for building the form, the interaction between soloist and orchestra, etc. The main contribution of the dissertation is the analysis of performance problems and approaches to the interpretation of the selected concertos. Works of Bulgarian composers in the researched genre, based on the information from the website of the Union of Bulgarian Composers, are also indicated. I must specify that this information on the website of UBC is taken from the "Encyclopedia Bulgarian Composers" by Elisaveta-Valchinova Chendova (Sofia: UBC, 2003). An important practical contribution of Angelina Gocheva is her premiere in Bulgaria of the Concerto for Clarinet and Orchestra by C. Nielsen with the Shumen Symphonietta, conductor Kalina Vasileva.

The dissertation is innovative and complete. It corresponds to the chosen topic, follows the logic of the research and solves the set objectives and tasks. Thus, it meets the requirements of the Law (ZRASRB and PPZRASRB) and the minimum national scientometric requirements. The dissertation presents issues that are important not only for theoretical but also for practical understanding of the genre of clarinet concerto through iconic works of music of the 20th century. It can serve for better understanding and performance of the studied works. I accept the

scientific contributions formulated by the doctoral student and take into account the relevance and contributions of this dissertation. Therefore, I suggest to the respected Scientific Jury to award Angelina-Ognyana Olegova Gocheva the educational and scientific degree "Doctor" (PhD) in the professional field 8.3. Music and dance art.

Sofia, 8 May 2022

Prof. Ivanka Vlaeva, PhD